

Toholammin Viemäri Oy:n käyttöomaisuuden alaskirjaukset ja esitys SVOP-sijoituksesta

Kh 26.01.2026

18/02.06.01.02/2026

Valmistelija

kunnanjohtaja Juho Niemelä

Toholammin Viemäri Oy:n hallitus on 16.1.2026 käsitellyt yhtiön käyttöomaisuuden arvostukseen liittyvää tilannetta ja esittänyt omistajalle toimenpiteitä yhtiön taloudellisen aseman vahvistamiseksi.

Yhtiö on teettänyt Ramboll Finland Oy:llä käyttöomaisuuden teknistaloudellisen nykyarvonmäärittäksen, koska yhtiön taseessa olevien käyttöomaisuuserien kirjanpidolliset arvot ovat muodostuneet korkeiksi suhteessa omaisuuden ikään, tekniseen kuntoon ja jäljellä olevaan taloudelliseen käyttöikänsä. Nykyarvonmäärittäminen perustuu omaisuuden tekniseen kuntoon, käyttöikä tarkasteluun sekä vesihuoltolaitoksissa yleisesti hyväksyttyihin arvonnäyttämisperiaatteisiin.

Nykyarvonmäärittäksen perusteella osa yhtiön käyttöomaisuudesta on arvostettu olennaisesti yli sen todellisen taloudellisen arvon. Tämän vuoksi yhtiön kirjanpito ei tältä osin täytä kirjanpitolain edellyttämää vaatimusta oikean ja riittävän kuvan antamisesta. Tilintarkastajan ohjeistuksen mukaisesti arvonalentuminen tulee huomioida viipymättä, ja alaskirjaukset on toteutettava sen tilikauden tilinpäätöksessä, jonka aikana arvonalentuminen on tullut yhtiön tietoon.

Yhtiö toteuttaa vuoden 2025 tilinpäätöksessä käyttöomaisuuden alaskirjaukset yhteensä 913 217,90 euroa. Alaskirjaukset ovat luonteeltaan kirjanpidollisia, eikä niillä ole välitöntä kassavaikutusta. Alaskirjausten seurauksena yhtiön oma pääoma kuitenkin painuu negatiiviseksi, mikä käynnistää osakeyhtiölain mukaisia hallinnollisia velvoitteita, heikentää yhtiön taloudellista asemaa ja rajoittaa sen toiminnan edellytyksiä.

Kunnalla olisi periaatteessa seuraavat vaihtoehdot yhtiön oman pääoman vahvistamiseksi:

- antaa yhtiölle uutta pääomalaina- tai osakepääomarahoitusta,
- tehdä yhtiöön uusi rahastus sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon,
- antaa yhtiölle avustusta tai tukea,
- tai jättää oma pääoma negatiiviseksi ja edellyttää yhtiöltä nopeita sopeutustoimia, kuten merkittäviä taksankorotuksia.

Edellä mainitut vaihtoehdot joko edellyttäisivät kunnalle uutta rahasuoritusta, lisäisivät yhtiön taloudellista ja toiminnallista riskiä tai johtaisivat yhtiön asiakkaiden kannalta vaikeasti perusteltaviin hinnankorotuksiin. Yhtiön hallituksen arvion mukaan tarkoituksenmukaisin, taloudellisesti vastuullisin ja kokonaisedun kannalta paras ratkaisu on konvertoida osa Toholammin

Viemäri Oy:lle aiemmin myönnetystä kunnan lainasaamisesta sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP).

Kyseessä ei ole lainan anteeksianto eikä uusi rahasuoritus, vaan kunnan ja sen kokonaan omistaman tytäryhtiön välinen rahoitusrakenteen järjestely. Järjestelyllä vahvistetaan yhtiön omaa pääomaa, turvataan toiminnan jatkuvuus ja mahdollistetaan vesihuollon hinnoittelun hallittu ja ennakoitava kehittäminen alaskirjausten jälkeen.

Koska Toholammin Viemäri Oy on kunnan kokonaan omistama tytäryhtiö, alaskirjauksista aiheutuva oman pääoman heikentyminen realisoituu joka tapauksessa kuntakonsernin vastuuksi. Käytännössä pääomituksen tarve syntyy riippumatta siitä, millä teknisellä järjestelyllä tilanne ratkaistaan. Lainasaamisen konvertointi SVOP-rahastoon on tässä tilanteessa kunnalle vähiten riskialtis ja taloudellisesti neutraalein tapa toteuttaa omistajavastuu.

Valmistelijan ehdotus:

1. merkitä tiedoksi Toholammin Viemäri Oy:n hallituksen esityksen käyttöomaisuuden alaskirjauksista ja niiden vaikutuksista yhtiön omaan pääomaan, sekä
2. esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto päättää:
 1. konvertoida osan Toholammin Viemäri Oy:lle myöntämästään lainasaamisesta sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) yhtiön hallituksen esityksen mukaisessa laajuudessa,
 2. todeta, että kyseessä ei ole lainan anteeksianto eikä uusi rahasisjoitus, vaan kunnan ja sen tytäryhtiön välinen rahoitusrakenteen järjestely.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Niemelä Juho

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. merkitä tiedoksi Toholammin Viemäri Oy:n hallituksen esityksen käyttöomaisuuden alaskirjauksista ja niiden vaikutuksista yhtiön omaan pääomaan, sekä
2. esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto päättää:
 1. konvertoida osan Toholammin Viemäri Oy:lle myöntämästään lainasaamisesta sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) yhtiön hallituksen esityksen mukaisessa laajuudessa,
 2. todeta, että kyseessä ei ole lainan anteeksianto eikä uusi rahasisjoitus, vaan kunnan ja sen tytäryhtiön välinen rahoitusrakenteen järjestely.

Päätös